

ZAKON

O SPORAZUMNOM FINANSIJSKOM RESTRUKTURIRANJU PRIVREDNIH DRUŠTAVA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način sporazumnog finansijskog restrukturiranja privrednih društava (u daljem tekstu: finansijsko restrukturiranje) u Republici Srbiji koje se sprovodi najkasnije pre pokretanja stečajnog postupka u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj.

Izuzetak od primene

Član 2.

Odredbe ovog zakona o privrednom društvu u finansijskim teškoćama, kao dužniku u finansijskom restrukturiranju, ne primenjuju se na banku, društvo za osiguranje, pokrovitelja emisije hartija od vrednosti, privatni investicioni fond, društvo za upravljanje investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima, brokersko-dilersko društvo, privredno društvo koje obavlja poslove finansijskog lizinga, kao i drugo privredno društvo koje se pretežno bavi pružanjem finansijskih usluga, u skladu sa zakonom.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *finansijsko restrukturiranje* jeste ponovno uređivanje dužničko-poverilačkih odnosa između privrednog društva u finansijskim teškoćama, kao dužnika, i poverilaca;

2) *finansijske teškoće* jesu nesposobnost plaćanja (nelikvidnost), preteća nesposobnost plaćanja (preteća nelikvidnost) ili prezaduženost;

3) *mirovanje dugova* jeste privremena obustava ispunjenja obaveza i zabrana pokretanja izvršenja, odnosno odlaganje izvršenja prema privrednom društvu, u pogledu poverilaca koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju.

Načelo podobnosti

Član 4.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se radi ponovnog uređivanja dužničko-poverilačkih odnosa povodom duga, odnosno potraživanja kojim dužnik i poverioci slobodno raspoložu.

Načelo dobrovoljnosti

Član 5.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se dobrovoljno, na osnovu pismene saglasnosti poverilaca i dužnika, uz učešće institucionalnog posrednika.

Načelo održivosti poslovanja dužnika

Član 6.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se ako je moguć oporavak i održiv nastavak poslovanja privrednog društva.

Načelo postupanja u dobroj veri

Član 7.

Finansijsko restrukturiranje sprovodi se u dobroj veri, u skladu sa načelom savesnosti i poštenja, sa pažnjom koja se u pravnom prometu zahteva u određenoj vrsti odnosa.

Poverilac i dužnik ne mogu da preduzimaju radnje kojima se drugom može prouzrokovati šteta.

U toku mirovanja dugova dužniku je zabranjeno da preduzima radnje koje bi mogle sprečiti ili otežati naplatu potraživanja poverilaca koji su zaključili ugovor o mirovanju dugova.

Načelo saradnje i koordinacije poverilaca

Član 8.

Poverioci koji su prihvatili da učestvuju u finansijskom restrukturiranju dužni su da međusobno sarađuju, kako bi se stvorili uslovi za dužnika da prikupi i pruži podatke i obaveštenja o svojoj imovini, kapitalu, obavezama, poslovanju i poslovnim planovima, kao i radi pripreme predloga mera restrukturiranja.

U slučaju učešća većeg broja poverilaca, saradnja iz stava 1. ovog člana obuhvata naročito:

- 1) imenovanje jednog ili više lica koje će voditi pregovore sa dužnikom ili usklađivati postupanje poverilaca u pregovorima;
- 2) obrazovanje tela za koordinaciju;
- 3) izbor i imenovanje stručnih savetnika koji mogu obavljati i usluge posredovanja ako se poverioci i dužnik o tome saglase, zajedno sa institucionalnim posrednikom;
- 4) druge aktivnosti u cilju ostvarivanja saradnje između poverilaca.

Lice koje vodi pregovore sa dužnikom jeste poverilac sa najvećim ukupnim potraživanjem prema dužniku na dan podnošenja zahteva za institucionalno posredovanje u finansijskom restrukturiranju, odnosno njegov ovlašćeni predstavnik, osim ako se poverioci koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju ne dogovore drugačije.

Lice koje vodi pregovore sa dužnikom ili usklađuje postupanje poverilaca u smislu st. 2. i 3. ovog člana dužno je da redovno i blagovremeno obaveštava ostale poverioce koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju o toku i sadržini pregovora.

Načelo ravnopravnosti položaja poverilaca i položaj srazmeran visini potraživanja

Član 9.

U finansijskom restrukturiranju svim poveriocima obezbeđuje se jednak tretman i ravnopravan položaj u srazmeri sa visinom njihovih potraživanja, osim ako se ne dogovore drugačije.

Načelo pristupa podacima i poverljivosti podataka

Član 10.

Dužnik mora da obezbedi poveriocima, odnosno licima koja oni ovlaste, blagovremen i nesmetan pristup podacima i dokumentaciji od značaja za finansijsko restrukturiranje, a koji se odnose na njegovu imovinu, kapital, obaveze, poslovanje i poslovne planove, radi pravilne procene njegovog finansijskog stanja i pripreme predloga mera finansijskog restrukturiranja.

Poverilac i institucionalni posrednik čuvaju kao poverljive sve podatke i obaveštenja koji se odnose na imovinu, kapital, obaveze, poslovanje i poslovne planove i predlog mera finansijskog restrukturiranja dužnika.

Podaci i obaveštenja iz stava 2. ovog člana mogu da budu dostupni samo poveriocima koji učestvuju u finansijskom restrukturiranju.

II. FINANSIJSKO RESTRUKTURIRANJE

Uslovi za finansijsko restrukturiranje

Član 11.

Finansijsko restrukturiranje može se sprovesti ako u njemu učestvuju najmanje dve domaće ili strane banke u svojstvu poverilaca.

Osim banaka iz stava 1. ovog člana u finansijskom restrukturiranju mogu učestvovati i svi drugi poverioci.

Mirovanje dugova

Član 12.

U toku finansijskog restrukturiranja uvodi se mirovanje dugova koje proizvodi pravno dejstvo danom zaključenja ugovora o mirovanju dugova.

Ugovor o mirovanju dugova predstavlja osnov za obustavu izvršenja u prinudnoj naplati sa računa privrednog društva u pogledu potraživanja poverilaca koji zakluče taj ugovor, kao i za zabranu pokretanja odnosno odlaganje izvršenja koje je pokrenuto na predlog izvršnog poverioca koji je zaključio taj ugovor.

Ugovor iz stava 2. ovog člana zaključuje se u pismenoj formi.

Ako su sredstva dužnika na njegovim računima u blokadi, dužnik ili bilo koji poverilac koji zakluči ugovor iz stava 2. ovog člana dostavlja taj ugovor organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa dužnika radi obustave izvršenja po osnovu podnetih menica i drugih sredstava plaćanja u pogledu potraživanja poverilaca koji su zaključili taj ugovor.

U periodu mirovanja dugova poverioci koji su zaključili ugovor o mirovanju dugova ne mogu preduzimati radnje u cilju naplate potraživanja, osim podnošenja

tužbi radi naplate potraživanja u cilju sprečavanja nastupanja zastarelosti svog potraživanja.

Poverilac koji zaključi ugovor o mirovanju dugova dužan je da bez odlaganja dostavi sudskim i drugim organima pred kojima se na zahtev ovih poverilaca vodi postupak izvršenja, odnosno naplate iz stava 2. ovog člana, zahtev za odlaganje tog izvršenja, odnosno naplate do isteka perioda mirovanja dugova.

Sud, odnosno drugi organ pred kojim se vodi postupak iz stava 6. ovog člana, dužan je da po prijemu zahteva, bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana prijema zahteva donese odluku o odlaganju izvršenja i da je bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana njenog donošenja dostavi organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa dužnika, odnosno drugom nadležnom organu ili organizaciji.

U periodu mirovanja dugova poverilac može raspolagati svojim potraživanjem, osim ako ugovorom iz stava 2. ovog člana nije drugačije određeno.

U slučaju iz stava 8. ovog člana, sticalac potraživanja stupa u sva prava i obaveze prenosioca potraživanja iz tog ugovora.

Period mirovanja dugova utvrđuje se ugovorom o mirovanju dugova.

Ako se poverioci i privredno društvo u periodu mirovanja dugova ne sporazumeju o ponovnom uređivanju dužničko-poverilačkih odnosa, poverioci istekom perioda mirovanja dugova ponovo stiču pravo na pokretanje naplate potraživanja s računa tog privrednog društva, odnosno pravo na započinjanje ili nastavak postupka izvršenja.

Ministar nadležan za poslove ekonomije propisuje sadržinu ugovora o mirovanju dugova.

Institucionalno posredovanje

Član 13.

Privredna komora Srbije, na zahtev dužnika ili jednog ili više poverilaca, pruža:

- 1) pomoć pri uspostavljanju saradnje između dužnika i poverilaca radi pregovora o ponovnom uređivanju dužničko-poverilačkih odnosa;
- 2) podršku dužnicima i poveriocima u toku pregovora radi njihovog uspešnog okončanja.

Privredna komora Srbije, uz prethodnu saglasnost ministra nadležnog za poslove ekonomije, uređuje uslove i način institucionalnog posredovanja iz stava 1. ovog člana i visinu naknade za institucionalno posredovanje u finansijskom restrukturiranju.

Ugovor o finansijskom restrukturiranju

Član 14.

Finansijsko restrukturiranje se okončava ugovorom o finansijskom restrukturiranju.

Ugovor iz stava 1. ovog člana obuhvata naročito:

- 1) predviđanje otplate u ratama, izmenu rokova dospelosti, kamatnih stopa ili drugih uslova kredita, zajma ili drugog potraživanja ili instrumenta obezbeđenja;
- 2) unovčenje imovine ili prenos takve imovine radi namirenja potraživanja;

- 3) otpust duga;
- 4) izvršenje, izmenu ili odricanje od založnog prava;
- 5) davanje dodatnih sredstava obezbeđenja od strane dužnika ili trećih lica, uključujući davanje jemstava i garancija;
- 6) pretvaranje potraživanja u kapital;
- 7) zaključivanje ugovora o kreditu, odnosno zajmu;
- 8) izdavanje hartija od vrednosti;
- 9) druge mere od značaja za realizaciju finansijskog restrukturiranja.

Dužnik mora da najkasnije u roku od dva radna dana od dana zaključenja ugovora dostavi zaključeni ugovor iz stava 1. ovog člana registru privrednih subjekata radi registracije zabeležbe o postojanju tog ugovora.

Založno pravo

Član 15.

Potraživanje koje se restrukturira i koje je obezbeđeno hipotekom, odnosno založnim pravom na pokretnim stvarima i pravima (u daljem tekstu: obezbeđeno potraživanje koje se restrukturira), zamenjuje se restrukturiranim obezbeđenim potraživanjem, tako da hipoteka, odnosno založno pravo na pokretnim stvarima i pravima, kao sporedno pravo vezano za obezbeđeno potraživanje koje se restrukturira, nastavlja da postoji kao sredstvo obezbeđenja restrukturiranog potraživanja, u skladu sa ugovorom o finansijskom restrukturiranju.

Katastar nepokretnosti, odnosno drugi registar založnog prava, vrši izmenu podataka upisane hipoteke, odnosno založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, saglasno iznosu restrukturiranog obezbeđenog potraživanja, kao i drugim uslovima restrukturiranog obezbeđenog potraživanja.

Hipoteka, odnosno založno pravo na pokretnim stvarima i pravima, predstavlja sredstvo obezbeđenja restrukturiranog obezbeđenog potraživanja do iznosa obezbeđenog potraživanja koje se restrukturira, a u slučaju da je iznos restrukturiranog obezbeđenog potraživanja smanjen u odnosu na iznos obezbeđenog potraživanja koje se restrukturira, katastar nepokretnosti, odnosno drugi registar založnog prava vrši izmenu podataka upisane hipoteke, odnosno založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, u smislu stava 2. ovog člana.

Podsticaji za finansijsko restrukturiranje

Član 16.

Poreski podsticaji za finansijsko restrukturiranje, u smislu poreskog oslobođenja otpusta duga kod poverilaca, kao i mogućnosti reprogramiranja duga po osnovu javnih prihoda, utvrđuju se zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, odnosno zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Narodna banka Srbije u propisima iz svoje nadležnosti utvrđuje podsticaje za finansijsko restrukturiranje.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 17.

Propisi potrebni za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se po isteku devedesetog dana od dana stupanja na snagu.